

Cewnikowanie przerywane

Wytyczne dotyczące postępowania w neurogennych dysfunkcjach dolnych dróg moczowych

Międzynarodowe i krajowe wytyczne rekomendują cewnikowanie przerywane jako wyznacznik leczenia pacjentów z przewlekłym zatrzymaniem moczu^{7,8,9,10}

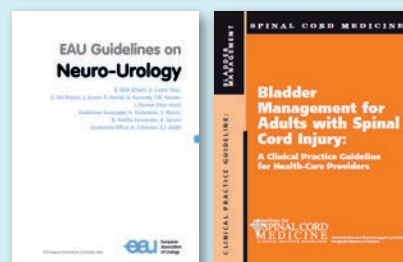
W porównaniu z innymi metodami opróżniania pęcherza moczowego, cewnikowanie przerywane zapewnia udokumentowane korzyści – zmniejszenie ryzyka zakażenia dróg moczowych, powikłań i dolegliwości ze strony górnych dróg moczowych oraz może przyczynić się do poprawy jakości życia.^{7,8,9}

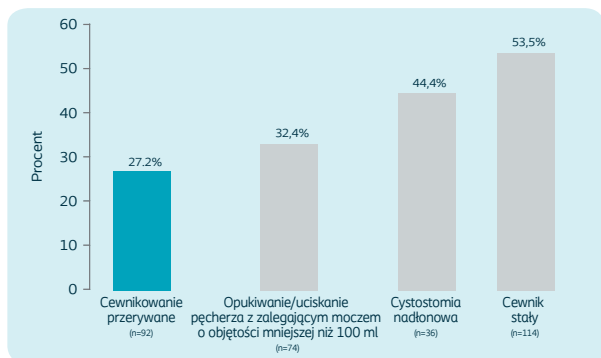
To warto wiedzieć

Pacjenci z przewlekłym zatrzymaniem moczu, którzy używają cewników założonych na stałe, a nie stosują cewnikowania przerywanego, są bardziej narażeni na:

- Zakażenie dróg moczowych^{1,2}
- Zapalenie nerek^{3,4}
- Kamienie w pęcherzu moczowym i nerkach³
- Niewydolność górnych dróg moczowych⁶

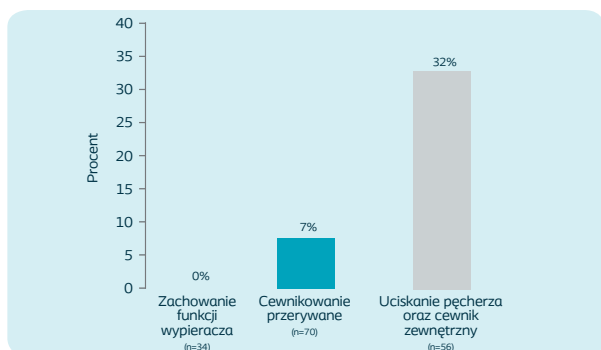

Czyste przerywane cewnikowanie jest referencyjną metodą opróżniania pęcherza o najmniejszym ryzyku wystąpienia powikłań urologicznych⁵

Wykres 1. Procentowy udział pacjentów, u których wystąpiło jedno lub więcej powikłań urologicznych (średni czas obserwacji po 18 latach).

W porównaniu z innymi metodami opróżniania pęcherza cewnikowanie przerywane redukuje dolegliwości ze strony górnych dróg moczowych⁶

Wykres 2. Procentowy udział pacjentów z zakażeniami górnych dróg moczowych.⁶

Piśmiennictwo:

- De Ruz i wsp.: Epidemiologia i czynniki ryzyka zakażenia dróg moczowych u pacjentów z uszkodzeniem rdzenia kręgowego. *Urology*. 2000; 164(październik):1285-1289.
- Johannesson i wsp.: Cewnikowanie przerywane w porównaniu do cewnikowania cewnikiem zakładanym na stałe u starszych pacjentów ze złamaniami szyjki kości udowej. *J Clin Nurs*. 2002;11(5):651-656.
- Chai i in.: Wskaźnik przestrzegania zaleceń a występowanie powikłań w procesie czystego cewnikowania przerywanego u pacjenta z uszkodzeniem rdzenia kręgowego. *Paraplegia*. 1995;33(3):161-163.
- Turi i wsp.: Występowanie powikłań u pacjentów stosujących czyste przerywane samocewnikowanie (CISC) w porównaniu z cewnikiem założonym na stałe. *J Pak Med Soc*. 2006; 56 (9): 401-404.
- Weld i wsp.: Wpływ sposobu opróżniania pęcherza moczowego na powikłania urologiczne u pacjentów z uszkodzeniem rdzenia kręgowego. *J Urol* 2000;163:768-772.
- Killorin i wsp.: Wartość badania urodynamicznego i sposobu opróżniania pęcherza moczowego w przewidywaniu powikłań górnych dróg moczowych u pacjentów płci męskiej po urazie rdzenia kręgowego. *Paraplegia* 1992; 30(6):437-441.
- J. Pannek (przewodniczący), M. Stöhrer (wiceprzewodniczący), B. Blok, D. Castro-Diaz, G. Del Popolo, G. Kramer, P. Radziszewski, A. Reitz, J.-J. Wyndaele EAU Wytyczne dotyczące postępowania w neurogennej dysfunkcji dolnych dróg moczowych. *Uroweb* 2013.
- Consortium for Spinal Cord Medicine. Sposoby opróżniania pęcherza moczowego u dorosłych z urazem rdzenia kręgowego: wytyczne praktyki klinicznej dla pracowników służby zdrowia. *J Spinal Cord Med* 2006; 29 (5): 527-73.
- S. Vahr, H. Cobussen-Boekhorst, J. Eikenboom, V. Geng, S. Holroyd, M. Lester, I. Pearce, C. Vandewinkel. Oparte na dowodach wytyczne dotyczące najlepszych praktyk w urologicznej opiece zdrowotnej. Europejskie Stowarzyszenie Pielęgniarek Urologicznych (EAUN) 2013.
- Z. Wolski, M. Sosnowski, P. Radziszewski, W. Różański, L. Skobejko-Włodawska; Polskie

Coloplast Sp. z o.o., ul. Inflancka 4,
00-189 Warszawa, www.coloplast.pl

Logo Coloplast jest zastrzeżonym znakiem towarowym stanowiącym własność Coloplast A/S.
©10/2023. Wszystkie prawa zastrzeżone. 29C/IC/EDU/PLAGOL/H/10/2023

Cewnikowanie przerywane ma ogromny wpływ na stan fizyczny, psychiczny i emocjonalny pacjentów⁹

- Pozytywny wpływ na jakość życia pacjenta⁹
- Lepsze funkcjonowanie układu moczowego
- Nieprzerwany sen
- Niezależność
- Zwiększenie pewności siebie
- Zmniejszenie przypadków nietrzymania moczu
- Poprawa jakości życia seksualnego
- Zmniejszenie częstości występowania infekcji okołocewkowych, stanów gorączkowych, kamieni nerkowych oraz pogorszonej wydolności nerek.

Użytkownicy stosujący cewnikowanie przerywane preferują cewniki pokryte powłoką hydrofilową, ponieważ:

- Redukują ryzyko infekcji dróg moczowych nawet do 21%^{11,12,13,14}
- Redukują ryzyko urazu cewki moczowej^{12,14,15,16}
- Zapewniają użytkownikom satysfakcję z ich stosowania^{13,15,16,17}

Towarzystwo Urologiczne. Samocewnikowanie w leczeniu pacjentów z dysfunkcją neurogennej pęcherza moczowego i innymi zaburzeniami czynności dolnych dróg moczowych – rekomendacje Polskiego Towarzystwa Urologicznego, Przegląd Urologiczny, Sierpień 2013.

- Cindolo i wsp.: Cewnikowanie standardowe kontra hydrofilowe w leczeniu uzupełniającym pacjentów z powierzchownym rakiem pęcherza moczowego. *Urol Int* 2004;73:19-22.
- De Ridder DJMK i wsp.: Cewnikowanie przerywane cewnikami z powłoką hydrofilową (SpeediCath) zmniejsza ryzyko zakażenia dróg moczowych u pacjentów z urazem rdzenia kręgowego: prospektywne, randomizowane, równoległe badanie porównawcze. *European Urology* 2005 Vol. 48 (6), str. 991-995.
- Cardenas i wsp.: Cewnikowanie przerywane cewnikiem z powłoką hydrofilową opóźnia wystąpienie zakażenia dróg moczowych u pacjentów z ciężkim uszkodzeniem rdzenia kręgowego: prospektywne, randomizowane, równoległe, wielośrodkowe badanie. *PM R* 2011; 3: str. 408-417.
- Vapnek i wsp.: Prospektywne randomizowane badanie powlekanego cewnika hydrofilowego LoFric w porównaniu z konwencjonalnym cewnikiem z tworzywa sztucznego do czystego cewnikowania przerywanego. *J Urology*. 2003;169:994-998.
- Sutherland i wsp.: Czyste przerywane cewnikowanie u chłopców używających cewnika LoFric. *J Urologia*. 1996;156(6):2041-2043
- Stensballe J. i in. Cewniki z powłoką hydrofilową do cewnikowania przerywanego zmniejszają mikrourazy cewki moczowej: prospektywne, randomizowane, zaślepienie badanie krzyżowe trzech różnych typów cewników. *European Urology* 2005, tom. 48 (6) str. 978-983.
- Fader i wsp.: Cewniki powlekanne do cewnikowania przerywanego: gładkie czy lepkie? *BJU Int* 2001;88:373-377.
- Bjerkklund Johansen i wsp.: Nowatorski produkt do cewnikowania przerywanego: jego wpływ na stosowanie zaleceń w codziennym życiu - międzynarodowe badanie wielośrodkowe, *Eur Urol* 2007;52:213-220